

# Slutreplik: Nya begränsningar kommer i slutändan att leda till minskad tillväxt inom EU

Dagens Nyheter den 27 februari 2023

Björn Fägersten har kommit in med en replik på vår artikel om protektionismens återkomst. Vi välkomnar tillfället att ytterligare diskutera denna viktiga fråga. Björn noterar helt korrekt att det redan finns statliga ingrepp i EU:s fria marknad, främst jordbrukspolitiken. Men det är enligt vårt förmenande i sig ingen anledning till att införa nya restriktioner.

Det finns en tendens till att detta sker i tider av turbulens. Migrationskrisen innebar införandet av gränskontroller i EU vilka fortfarande finns kvar och pandemikrisen innebar införandet av exportförbud på utvalda produkter. Att låta den nuvarande internationella turbulensen medföra liknande begränsningar vore ett stort misstag som i slutändan kommer minska tillväxt och levnadsstandard för EU:s medborgare.

Fägersten tycks hålla med om att frihandeln är värd att vårda men blir otydlig på hur detta ska åstadkommas om EU samtidigt inför en aktiv selektiv industripolitik. Vi tycker att staten har en stor och viktig roll att spela nu och framöver i att, genom generella åtgärder, säkerställa ett gott näringslivsklimat. Det innebär exempelvis en fungerande energiförsörjning, en välfungerande kompetensförsörjning, en påskyndad digitalisering, kortare tillståndsprocesser, ökade FoU-investeringar samt en effektiv och stödjande offentlig sektor.

Vi tror emellertid inte att staten aktivt ska välja ut och stödja enskilda industrier och företag. Erfarenhetsmässigt är staten inte bra på detta utan det finns otaliga exempel på när liknande satsningar slutar med stora samhällsekonomiska kostnader. Det är detta som nu är under uppsegling i EU och som gör oss bekymrade och oroliga. Ett geopolitiskt hårdare klimat gör det viktigare med ett dynamiskt och starkt EU, något som inte uppnås genom införandet av mer regleringar och statliga stöd till företag och industrier.

Fägersten pekar mycket riktigt ut att det skett ett skifte i de geoekonomiska förutsättningarna och att vi är på väg in i en ny tid med mycket komplexa utmaningar. Just därför ser vi stora risker med att möta nya utmaningar med gamla lösningar. Vi, stat och näringsliv i Sverige, behöver därför snabbt få en samsyn och skapa nya lösningar som stärker svensk konkurrenskraft och säkerställer att den svenska ekonomin inte drabbas negativt.

Denna utmaning liksom många andra utmaningar som världen, EU och Sverige står inför, löses bäst genom den så kallade "svenska modellen", där företrädare för akademi, näringsliv och stat utbyter erfarenheter och argument för att tillsammans mejsla fram en lösning och väg framåt.

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien är en oberoende akademi som bygger broar mellan forskning, näringsliv och politik och har som uppdrag att främja stärkt konkurrenskraft och hållbar utveckling. IVA är den naturliga mötesplatsen för vidare diskussioner kring detta angelägna ämne. Välkommen till IVA, Björn!

**Magdalena Gerger**

**Fredrik Lagergren**

**Fredrik Sjöholm**